

Statsforvalteren

i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus

Vår dato:

08.10.2024

Vår ref:

2024/33064

Deres dato:

Deres ref:

202401061

NORGES VASSDRAGS- OG ENERGIDIREKTORAT
(NVE)

Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

Saksbehandler, innvalgstelefon

Sunniva Eide Sunde, 69247111

Høringsuttalelse - Konsesjon - Øke vassuttak til snøproduksjon - Hemsedal - Tottetjern dam

Statsforvalteren uttaler seg i NVE- sak 202401061 om økt vannuttak fra Tottetjern dam i Hemsedal til snøproduksjon.

Statsforvalteren vurderer at det ikke er tilrådelig med ytterligere oppdemming av Tottetjern, ettersom dette vil føre til økt samlet belastning i et allerede sterkt påvirket område, samt betydelig miljøskade på naturtypen kalkfattig og intermediær snøleie (VU).

I forbindelse med konsesjonsbehandlingen bør det også vurderes om nåværende krav til minstevannføring fra Tottetjern – som planlegges videreført i ny konsesjon – er tilstrekkelig for å ivareta gyteområdene nederst i Sollaubekken.

Vi viser til høring av konsesjonssøknad for oppdemming og økt vannuttak fra Tottetjern i Hemsedal kommune, mottatt 23.08.2024.

Bakgrunn

Skistar Norge AS i Hemsedal kommune søker om konsesjon for å heve terskelen på dammen i Tottetjern med 1 meter og øke vannuttaket fra 120 000 m³ til 270 000 m³. Dammen vil da få HRV på kote 1248 og LRV på kote 1245,5.

Gjeldende konsesjon gir tillatelse til å tappe inntil 120 000 m³ vann fra Tottetjern i perioden 15. oktober til 31. januar. Perioden for uttak av vann fra dammen er søkt endret til å ta ut vann fra 1. november til 31. mars. Det er planlagt å videreføre gjeldende krav om minstevannføring på 4 l/s fra Tottetjern til Sollaubekken i perioden 15. oktober til 31. mars. I perioden 1. juni til 14. oktober skal alt tilsig gå i overløp på dammen.

Heving av HRV vil føre til at et litt større område blir demmet ned.

E-postadresse:
sfospost@statsforvalteren.no
Sikker melding:
www.statsforvalteren.no/melding

Postadresse:
Pb 325
1502 Moss

Besøksadresse:
Moss: Vogts gate 17
Drammen: Dr. Hansteinsgate 9
Oslo: Stensberggata 27

Telefon: 69 24 70 00
www.statsforvalteren.no/os
Org.nr. 974 761 319

NVE ber Statsforvalteren vurdere om kjente allmenne interesser kan bli påvirket, og i tillegg vurdere tiltaket opp mot vårt sektoransvar.

Statsforvalterens uttalelse

Naturmangfold

Tottetjern ble kartlagt etter Miljødirektoratets instruks (NiN- kartlegging) i 2022. Selve vannet er ikke naturtyperegistrert, men følgende registreringer av naturtyper er derimot gjort rundt vannet:

- Tottetjern Øst (naturtypen *kalkfattig og intermediær fjellhei, leside og tundra* (NT) av moderat kvalitet).
- Tottetjern V 2 (naturtypen *kalkfattig og intermediær snøleie* (VU) av moderat kvalitet).
- Tottetjern V (naturtypen *kalkfattig og intermediær fjellhei, leside og tundra* (NT) av høy kvalitet).
- Tottetjern S (naturtypen *kalkfattig og intermediær fjellhei, leside og tundra* (NT) av høy kvalitet).

I konsekvensutredningen for naturmangfold er det vurdert at Tottetjern V2 vil få betydelig miljøskade av vannstandsheving, og at det vil bli noe miljøskade på Tottetjern Ø og V samt Sollaubekken. Tottetjern og influensområde er allerede sterkt påvirket av skianlegget og annen fritidsbruk i området. Statsforvalteren vurderer at det ikke er tilrådelig med ytterligere oppdemming av tjernet ettersom dette vil føre til økt samlet belastning i et allerede sterkt påvirket område samt betydelig miljøskade på en sårbar naturtype.

Fra utløpet av Tottetjern renner vannforekomsten Sollaubekken (ID 012-1452-R). I databasen Vann-Nett er det for vannforekomsten henvisning til en rapport fra tidligere fylkesmannen i Buskerud der det er konkludert med at uttak av vann oppstrøms påvirker gyteområdene nederst i bekken. Spørsmålet er om minstevannføringen i perioden fra 15. oktober er tilstrekkelig, både til fiskeoppgang og for å unngå tørrlegging av områder der det har foregått gyting i september/oktober. På bakgrunn av dette anmoder vi om at konflikter og årsakssammenhenger avdekkes og at det i forbindelse med konsesjonsbehandlingen evt vurderes høyere minstevannføring eller andre avbøtende tiltak.

Det er i Naturbase registrert to lokaliteter med naturtyper langs Sollaubekken (*Sollaubekken Øvre* og *Sollaubekken Nedre*). Sollaubekken Øvre er registrert som rik boreal lauvskog med verdi satt til lokal viktig (C-verdi). Lokaliteten beskrives som grunn og åpen, med lite kløftpreg. Det ble ikke registrert krevende gammelskogsarter da kartleggingen ble utført. Sollaubekken Nedre er registrert som bekekløft og bergvegg som har fått verdi lokalt viktig (C-verdi). Denne lokaliteten har fått verdien lokalt viktig da den har et visst utviklingspotensial for påvekst-arter med spesielle krav til livsmiljø. Ingen slike arter ble registrert i området da kartleggingen ble utført.

Statsforvalteren vil peke på at det er viktig at økt uttak av vann ikke fører til redusert fuktighet i bekekløftene i vekstsesongen i sommerhalvåret. Vi vurderer at kunnskapsgrunnlaget for kartlagte lokaliteter begynner å bli noe gammelt, og at det kan være behov for nye kartlegginger.

Planområdet ligger innenfor Nordfjella villreinområde, samt at hele Hemsedal kommune faller innenfor forvaltningsområde for gaupe. Det er ikke grunn til å tro at økt oppdemming og vannuttak fra Tottetjern vil ha betydning for funksjonsområdet for villrein eller gaupe.

Forurensning og plan

Det oppgis at det ikke er planlagt masseuttak i området rundt Tottetjern. Ved ombygging av fyllingsdammen vil masser bli transportert. Området nedstrøms dammen vil benyttes for deponering av masser.

Statsforvalteren vil påpeke at både uttak av masser og håndtering av masseoverskudd kan gi store miljø- og samfunnsutfordringer. Det er viktig at alle parter bidrar til en masseforvaltning som er mer bærekraftig, både med tanke på arealbruk og ressursbruk. Det bør ikke legges til rette for deponering av masser på nye arealer som følge av prosjektet.

Utslipp til dammen og nedstrøms vannforekomst i forbindelse med anleggsarbeidet kan føre til forringelse av økologisk og kjemisk tilstand i vannforekomstene. Dersom det gis konsesjon til omsøkt tiltak, må tiltakshaver utarbeide en miljørisikoanalyse som danner grunnlag for en vurdering av om det er behov for tillatelse etter forurensningsloven. Tiltakshaver bes ta kontakt med Statsforvalteren for en slik vurdering.

Vannressursloven § 11

Statsforvalteren er sektormyndighet etter vannressursloven § 11 om kantvegetasjon. Dersom tiltaket medfører at kantvegetasjon må fjernes, må søker ta kontakt med Statsforvalteren for en vurdering etter vannressursloven § 11.

Med hilsen

Karsten Butenschøn
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Sunniva Eide Sunde
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
Buskerud fylkeskommune